

Chambre des Représentants

Kamer der Volksvertegenwoordigers

16 AVRIL 1946.

BUDGET DU MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES ET DU COMMERCE EXTÉRIEUR POUR L'EXERCICE 1946

RAPPORT

FAIT, AU NOM DE LA COMMISSION DES AFFAIRES
ÉTRANGÈRES ET DU COMMERCE EXTÉRIEUR (1),
PAR M. PIÉRARD.

MESDAMES, MESSIEURS,

Les conditions forcément anormales dans lesquelles la Chambre vote les budgets l'amènent à discuter en même temps le budget des Affaires Étrangères de 1945 et celui de 1946. La Commission permanente a estimé qu'il y avait lieu de consacrer à ce dernier un rapport succinct. Aussi bien, il nous a été possible déjà, dans le rapport sur le budget de 1945, déposé sur le bureau de la Chambre le 8 janvier dernier, de publier en annexe un état comparatif des crédits prévus pour certains postes en 1945 et 1946, notamment pour l'information et la propagande.

A l'occasion du budget de 1946, la Commission des Affaires Étrangères a examiné certains problèmes et certaines situations politiques qui ont gagné en acuité depuis le dépôt de notre précédent rapport. C'est le cas pour la question espagnole. Où en sont nos relations avec le Gouvernement actuel de Madrid? L'accord commercial au sujet duquel nous discu-

(1) Composition de la Commission : M. Van Cauwelaert, président; MM. Beelen, Carton de Wiart, De Schryver, De Vleeschauwer, Janssens (Arthur), Maes, Merget, Moyersoen, Vaes (André), van den Corput. — Mme Blume-Grégoire, MM. Bohy, Buset, Huysmans, Meysmans, Piérard, Sainte, Van Eynde. — Lahaut, Van Hoorick. — Rey.

16 APRIL 1946.

BEGROOTING VAN HET MINISTERIE VAN BUITENLANDSCHE ZAKEN EN BUITENLANDSCHEN HANDEL VOOR HET DIENSTJAAR 1946

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSCHE
ZAKEN EN DEN BUITENLANDSCHEN HANDEL (1),
UITGEBRACHT DOOR DEN HEER PIÉRARD.

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

De gedwongen abnormale omstandigheden waarin de Kamer de begrotingen onderzoekt, hebben haar er toe gebracht de begroting van Buitenlandse Zaken voor 1945 en deze voor 1946 samen te behandelen. De bestendige Commissie was van oordeel, dat over deze laatste slechts een bondig verslag moet worden opgemaakt. Trouwens, we hebben reeds, in het verslag over de begroting voor 1945, dat op 8 Januari II ter tafel werd gelegd, in bijlage een vergelijkenden staat gegeven van de op sommige posten voor 1945 en 1946 voorziene kredieten, inzonderheid voor de voorlichtings- en propagandadiensten.

Bij gelegenheid van de bespreking van de begroting voor 1946, heeft de Commissie voor de Buitenlandse Zaken sommige vraagstukken en sommige politieke toestanden onderzocht, die, sedert het indienen van ons vorig verslag, scherper op den voorgrond zijn getreden. Dit is het geval met de Spaansche kwestie. Hoe staat het met onze betrekkingen

(1) Samenstelling van de Commissie : de heer Van Cauwelaert, voorzitter; de heeren Beelen, Carton de Wiart, De Schryver, De Vleeschauwer, Janssens (Arthur), Maes, Merget, Moyersoen, Vaes (André), van den Corput. — Mevr. Blume-Grégoire, de heeren Bohy, Buset, Huysmans, Meysmans, Piérard, Sainte, Van Eynde. — Lahaut, Van Hoorick. — Rey.

tons avec lui depuis quelque temps déjà a-t-il été signé? Interrogé sur ce point, le Département a répondu négativement. Il s'agissait en l'espèce d'un accord d'échanges analogue à ceux que nous avons conclus avec la France, la Hollande ou les pays scandinaves. Le traité avec l'Espagne eût été (ou serait) plus important au point de vue de certaines matières premières à tirer par nous de la péninsule ibérique (ex. les pyrites), qu'au point de vue de certaines exportations de fabricats que nous pouvions en espérer.

En général, ces accords commerciaux que nous concluons dans la période troublée où nous sommes comportent des listes de produits pour lesquels les parties contractantes s'engagent à délivrer des licences d'exportation. La limite aux échanges est fixée par un accord monétaire. Le découvert d'un pays envers l'autre ne peut dépasser une certaine somme.

Pour en revenir à l'Espagne, on s'étonne une fois de plus à la Commission que notre demande d'extradition du criminel de guerre Léon Degrelle ne rencontre pas plus de succès auprès du Gouvernement du général Franco, alors qu'il a livré Laval à la France.

On nous assure que la dernière note remise à Madrid par notre Gouvernement au sujet de cette affaire était conçue en termes énergiques. Nous aimons à le croire. Mais nous voudrions être sûrs qu'on a pu donner la preuve à l'Espagne qu'une nouvelle procédure est instituée chez nous contre Degrelle, sur la base du droit commun, à la suite des actes dont il s'est rendu coupable en Ardenne, lors de la contre-offensive de von Rundstedt. Si Degrelle est l'objet d'une instruction pour des crimes de droit commun, on ne voit pas comment le Gouvernement espagnol pourrait, en s'appuyant sur le traité d'extradition, refuser plus longtemps de nous livrer ce misérable.

*
**

Plusieurs membres de la Commission ont parlé de la prochaine Conférence de la Paix, qui aura principalement à connaître des questions ayant trait aux pays satellites de l'Allemagne. La Belgique, qui sera appelée à signer seulement le traité avec l'Italie, a pourtant des intérêts dans d'autres pays, par exemple la Hongrie. Elle a été invitée à formuler des suggestions.

Il semble bien qu'on ne puisse éviter que le problème allemand soit soulevé à cette première Conférence. Sur ce point, et notamment en ce qui concerne notre frontière orientale, et le statut futur de la Ruhr et de la Rhénanie, notre voix doit se faire entendre.

*
**

met de regeering van Madrid? Werd het handelsverdrag, waarover wij reeds geruimen tijd met Spanje onderhandelen, reeds ondertekend? Op dit punt ondervraagd, heeft het Departement ontkennend geantwoord. In het onderhavig geval, ging het om een ruilaccoord, in den aard van de accoorden die wij hebben afgesloten met Frankrijk, Nederland en de Scandinavische landen. Het verdrag met Spanje zou belangrijker geweest zijn (of zou het zijn) in opzicht van sommige door ons uit het Iberisch schiereiland te betrekken grondstoffen (bv. pyriet), die ons zouden toelaten sommige fabrieken voor den uitvoer te produceeren.

Over 't algemeen, bevatten de handelsaccorden, die wij afsluiten tijdens de wanordelijke periode die wij doormaken, lijsten van artikelen en grondstoffen waarvoor de contracteerende partijen zich verbinden uitvoervergunningen af te leveren. De ruilverrichtingen worden door een muntaccoord beperkt. Het krediet van het een land jegens het andere mag een bepaald bedrag niet overschrijden.

Maar om tot Spanje terug te keeren : de Commissie verwondert er zich eens te meer over, dat onze vraag om den oorlogsmisdadiger Léon Degrelle uit te leveren, door de regeering van generaal Franco nog steeds niet gunstig werd beantwoord, terwijl deze toch Laval aan Frankrijk heeft uitgeleverd.

Men gaf ons de verzekering, dat de jongste door onze Regeering te Madrid nopens die aangelegenheid overhandigde nota in krachtadige bewoordingen was gesteld. Wij willen het graag gelooven. Maar wij zouden er zekerheid willen van hebben, dat men aan Spanje het bewijs heeft kunnen leveren, dat bij ons een nieuwe rechtspleging werd ingesteld tegen Degrelle, op voet van het gemeen recht, naar aanleiding van de handelingen waaraan hij zich in de Ardennen heeft schuldig gemaakt bij gelegenheid van het tegenoffensief van von Rundstedt. Indien Degrelle het voorwerp is van een onderzoek wegens misdrijven van gemeen recht, dan ziet men niet in waarom de Spaansche Regeering nog zou steunen op het uitleveringsverdrag om nog langer te weigeren ons dien ellendeling uit te leveren.

*
**

Verschillende leden van de Commissie hebben gesproken over de aanstaande Vredesconferentie, welke voornamelijk kennis zal moeten nemen van de kwesties betrekking hebbende op de satelliet-staten van Duitschland. België, dat alleen zal uitgenoodigd worden om het verdrag met Italië te ondertekenen, heeft nochtans belangen in andere landen, bij voorbeeld Hongarije. Het werd uitgenoodigd om zijn suggesties bekend te maken.

Naar allen schijn, zal niet kunnen worden verhinderd, dat het Deutsche vraagstuk te berde zou komen op deze eerste conferentie. Nopens dit punt, en inzonderheid wat onze Oostgrens betreft, alsook het toekomstig Ruhr- en Rijnstatuut, moet onze stem worden gehoord.

*
**

Plusieurs membres se sont plaints de la lenteur que nous mettons à reprendre des relations normales avec les pays du centre et du Sud-Est de l'Europe : Autriche, Hongrie, Roumanie, Bulgarie, etc. Il existe, paraît-il, des obstacles d'ordre militaire. Il y a lieu pourtant pour la Belgique d'avoir partout, le plus tôt possible, une représentation diplomatique et consulaire suffisante.

Quelqu'un a fait observer, puisque nous avons maintenant un représentant à Vienne, qu'il convient de donner désormais aux citoyens de l'Autriche l'appellation d'« Autrichiens », et non plus, comme nous l'avons fait jusqu'ici, celle d'« Allemands non ennemis ».

*
**

En ce qui concerne nos rapports avec la Hollande, on regrette généralement, sans sous-estimer les difficultés rencontrées par les deux gouvernements, que les accords signés par eux à Londres dès 1943 et 1944 n'aient pas été suivis d'effets plus substantiels. L'accord douanier de septembre 1944 devait, en deux stades, réaliser l'union douanière, l'établissement d'un tarif commun, mais en maintenant la réglementation, de part et d'autre, des importations et exportations. L'accord devait entrer en vigueur quand les deux gouvernements seraient rentrés dans leurs capitales respectives. Il n'en a rien été. Mais une conférence se tiendra ces jours prochains à La Haye qui, nous l'espérons, fera faire un pas à l'union douanière souhaitée. D'autant plus souhaitée qu'en septembre prochain doit se réunir une conférence internationale du commerce qui doit étudier la réduction générale des tarifs douaniers.

*
**

La Commission a exprimé le vœu de voir toutes les petites nations former un front unique pour essayer de conserver en Europe le plus grand nombre possible d'instituts internationaux, comme, par exemple, l'Institut international d'Agriculture de Rome, en cours de liquidation.

L'Europe, tout de même, cela existe encore un peu.

*
**

On a demandé la multiplication dans certains pays, notamment en France, du nombre de nos Consuls de carrière. Il n'est que juste, estime la Commission, de réclamer de nos agents à l'étranger la connaissance de nos deux langues nationales, sans compter celle de langues étrangères. Il faut aider nos agents, les loger dignement, les contrôler, ne plus les recruter exclusivement dans un même milieu. La carrière diplomatique ne peut être une chasse gardée. Avec

Verschillende leden klaagden over de traagheid welke wij aan den dag leggen om opnieuw normale betrekkingen aan te knopen met de landen van Midden-en Zuid-Oost Europa : Oostenrijk, Hongarije, Roemenië, Bulgarije, enz. Naar het schijnt, zouden hinderpalen van militaire aard bestaan. Voor België is het nochtans noodig, overal, zoodra mogelijk, een voldoende diplomatieke consulaire vertegenwoordiging te hebben.

Een lid deed opmerken dat, aangezien wij thans over een vertegenwoordiger te Weenen beschikken, voortaan aan de onderhoorigen van Oostenrijk de benaming « Oostenrijkers » dient gegeven, en niet meer, zooals wij het tot nu toe hebben gedaan, die van « Duitschers, niet-vijanden ».

*
**

Wat onze betrekkingen met Nederland aangaat, wordt, over 't algemeen, betreurd, zonder daarbij de door de beide Regeringen ondervonden moeilijkheden te onderschatten, dat de door hen te Londen in 1943 en 1944 onderteekende accoorden geen lastbaarder uitslagen hebben opgeleverd. Het tolaccord van September 1944, moest, in twee stadia, de tolunie tot stand brengen en een gemeenschappelijk tarief invoeren, mits behoud, aan beide zijden, van de reglementeering inzake in- en uitvoer. Het accord moest van kracht worden, zoodra de twee Regeringen in hun respectievelijke hoofdstad zouden zijn teruggekeerd. Daarvan is niets terecht gekomen. Doch tijdens de eerstkomende dagen zal in Den Haag een conferentie worden gehouden welke, naar wij hopen, de gewenschte tolunie een stap zal vooruithelpen. Dit wordt des te meer gewenscht daar, in September c.k., een Internationale Handelsconferentie moet samenkomen om de algemeene verlaging der tollarieven in te studeeren.

*
**

De Commissie heeft den wensch uitgedrukt, dat de kleine naties een eensgezind front zouden vormen ten einde te bekomen, dat in Europa het grootst mogelijk aantal internationale Instituten zouden gevestigd blijven, zooals bv. het Internationaal Landbouwinstituut te Rome dat thans in vereffening is. Want Europa, dat vertegenwoordigt toch nog altijd iets.

*
**

Men heeft de vermenigvuldiging gevraagd in sommige landen en o.m. in Frankrijk van het aantal van onze beroepsconsuls. De Commissie was van oordeel, dat het slechts billijk is van onze agenten in den vreemde de kennis van de beide landtalen te eischen, buiten die der vreemde talen. Wij moeten onze agenten helpen, hun een waardige huisvesting geven, toezicht op hen uitoefenen en ze niet meer uitsluitend in één kring aanwerven. De diplomatieke loop-

toute l'autorité qui s'attache à sa haute fonction, un des membres les plus éminents de la Commission a insisté sur la nécessité de faire une place de choix, dans le rayonnement de la Belgique à l'étranger, aux valeurs spirituelles, à l'art, à la science, à la littérature. Comme au temps de Van Eyck et de Rubens, nos grands peintres peuvent être les meilleurs ambassadeurs de la Belgique dans le monde.

baan mag geen « eigen jacht » blijven. Een van de meest vooraanstaande leden van de Commissie heeft, met al het gezag, dat zijn hoog ambt hem verleent, gewezen op de noodzakelijkheid om, bij de uitstraling van België over den vreemde, een eerste plaats voor te behouden aan de geestelijke waarden, de kunst, de wetenschap, de literatuur. Evenals ten tijde van Van Eyck en Rubens, kunnen onze groote schilders de beste gezanten van België zijn in de wereld.

Le Rapporteur,

L. PIÉRARD.

Le Président,

Fr. VAN CAUWELAERT.

De Verslaggever,

L. PIÉRARD.

De Voorzitter,

Fr. VAN CAUWELAERT.